

Qui certifica?

- El facultatiu que hagi assistit al difunt a la darrera malaltia excepte si és un R1 on cal supervisió d'un tutor que és el que té la responsabilitat de firmar .
- Qualsevol altre que reconegui el cadàver*

Els metges dels diferents serveis urgències intra i extrahospitalaris tenen la responsabilitat d'omplir el certificat (sempre que no hi hagi sospita d'una mort violenta).

Quan?

Immediatament

Què cal certificar?

La mort i la seva causa

És obligatori omplir-lo?

És obligatori certificar sempre una mort natural

Com s'ha d'omplir?

Lletres majúscules, sense abreviatures, sense sigles, sense signes ni símptomes

Quan no ho hem de fer?

Sospita MORT VIOLENTA: conseqüència factor extern a l'organisme
Suïcidi, homicidi, accident
Requereix investigació judicial

Dades bàsiques

- Identificació del finat
- Datació i lloc de la mort (dia i hora)
- Causes immediates, intermèdia e inicial o fonamental
- Datació del document
- Identificació del metge que firma el CD
- Identificació del Col·legi Oficial de Metges segons el model oficial distribuït.

*Article 36.6 del codi de deontologia mèdica - Encara que el metge que hagi tingut la major càrrega assistencial sobre el pacient és el que té la major responsabilitat ètica de complimentar el certificat de defunció en tots els seus apartats, no és deontològicament acceptable defugir el compromís de certificar-la quan es produeix si s'ha presenciat la mateixa, es coneix el pacient o es té a disposició la història clínica

Certificat de defunció (CD)

Mort natural:

La que resulta com a desenllaç d'una malaltia i en la que es descarten forces estranyes a l'organisme del mort.
No se'n deriven implicacions d'investigació judicial.

**Cal omplir SEMPRE el
certificat de defunció**

Mort violenta

Aquella deguda a la intervenció d'un mecanisme extern a l'organisme. Se solen acompanyar de lesions o signes externs de violència.
Se'n deriven implicacions judicials.
Se subdivideix en: mort violenta accidental, homicida o suïcida.

Mort diferida

Aquella que, tenint un origen violent, no succeeix de forma immediata sinó com a conseqüència d'alguna complicació del mecanisme lesiu

Mort sospitosa de criminalitat

Mort imprevista, sense antecedents patològics que l'expliquin, que apareix sota el signe de sospita o del dubte, per les circumstàncies de temps i lloc, i que precisa d'una investigació judicial per aclarir la possible intervenció d'un element extern.

Mort sobtada

Mort inesperada que passa en un subjecte sense antecedents patològics que la facin previsible, precisant d'una investigació judicial per aclarir la possible intervenció d'un element extern

**No omplir el certificat de defunció
Cal investigació judicial**

Modificacions recents : incorporació dos apartats

- “¿Existen riesgos infecciosos?” : si el finat patia una malaltia infecciosa cal indicar si es deriva un risc d'aquesta circumstància. Es diferencien tres grups :
  - **Risc per a la salut pública i / o professional (GRUP I):** Carboncle; Diftèria respiratòria; Malalties potencialment transmissibles, d'origen conegut o desconegut, que puguin transmetre's de persona a persona i suposin un risc rellevant per a la salut pública; Febres hemorràgiques víriques (per *arbovirus, arenavirus, *bunyavirus, *filovirus, *flavivirus, *hantavirus i altres), així com febres hemorràgiques d'origen desconegut; Febre Q; Pesta *pneumònica; Verola i Encefalopaties espongiformes transmissibles humanes.
  - **GRUP II:** aquells que presentin risc radiològic per la presència en els mateixos de substàncies o productes radioactius. Per al seu tractament s'estarà al que es disposa en la normativa sobre seguretat nuclear.
  - **GRUP III:** aquells que no presentin els riscos dels grups I i II.

Les infeccions per COVID-19 es podrien incloure al grup 1
- “¿Posibilidad de incineración?” i si hi ha alguna circumstància que la pot modificar: presència de marcapassos, tractament amb isòtops radioactius o existència de pròtesi.

Signes positius de mort

Algor mortis	Refredament progressiu del cadàver (des de les extremitats als òrgans)
Rigor mortis	Rigidesa cadavèrica que es manifesta a partir 3-4 hores. A parpelles i múscles facials apareix als 30 minuts
Livor mortis	Presència de livideses rosades o violàcies que apareixen a les parts en declivi del cadàver Depenen de la posició del cos al morir Es poden veure a partir dels 45 minuts de la mort
Dessecació corneal	Opacificació de la còrnia per evaporació de líquids intraoculars a partir de la primera hora
Globus ocular	Enfonsament globus ocular i aparició taca de color negre a la part externa ocular visible a l'escleròtica
Fenòmens putrefacció	Signes tardans de mort. S'inicien amb la taca verda a partir de les 24 hores de la mort a la zona engonal dreta

Signes negatius de vida

Parada cardíaca	Absència pols i de batec a l'auscultació
Parada respiratòria	Absència moviments toràcics
Exploració pupil·lar	Midriasi en ambdues pupil·les/ no reactives
Reflex corneal	Absent

Errades freqüents:

- Omplir malament les dades d'identificació de la persona morta.
- No omplir les dades de referents a la data de la mort/ data del dia de la firma i firma del document
- Confusió entre causa fonamental i causa immediata
- Registrar com a causa de la mort fonamental o immediata “parada càrdio-respiratòria”
- Entregar el CD a una persona no autoritzada
- Signar el CD quan existeixen evidències no concordants entre les dades referides per la família o entorn i les pròpies troballes a la inspecció externa del cadàver

Tipus de responsabilitat

- **No** hi ha responsabilitat en errar en la causa de mort si no hi hagut intenció d'errar
- Responsabilitat **disciplinària** per la negativa a emplenar un CMD sense causes objectives i motivades
- Responsabilitat **penal** per falta de veracitat intencionada

No podem identificar al mort? Cal posar-ho en coneixement del Jutjat de Guàrdia

Quina importància té la hora de la mort? Marca el termini legal d'inhumació o d'incineració del cadàver

A qui li he d'entregar? A la persona que l'ha sol·licitat (habitualment els familiars)

Què fem si un familiar té dubtes sobre la causa de la mort? Cal posar-ho en coneixement del Jutjat de Guàrdia

Bibliografia

Colegio Oficial de Médicos de Málaga. Cómo rellenar un certificado de defunción: resumen práctico [Internet]. 2022 [Consultado el 19 sept 2022]. Disponible en [Cómo rellenar un certificado de defunción: resumen práctico - Colegio Oficial Médicos de Málaga \(commalaga.com\)](https://www.commalaga.com)

Colegio Oficial de Médicos de Badajoz. Guía práctica sobre certificados médicos de defunción. [Internet]. 2022 [Consultado el 19 sept 2022]. Disponible en [Guía%20practica%20de%20defunci%F3n.pdf \(combadajoz.com\)](https://www.combadajoz.com)